

ALEX GRAFIX GALLERIA

Ajomäentie 18, Hämeenkoski
Kuvataidetta,
kirjoja

Kirja, josta puhutaan! JOHANNEKSEN PORSAA

2000-luvun kovin satiiri
20 euroa
postitse 30 euroa

SYNAPTORI

Synaptori nro 1/2025 sisältö

Alex Grafix
Gallerian
kesä 2025
sivu 2

Aleksin
Kuvakulma
Grafiikka
liihotteli luokse,
Aleksi ojensi
kätensä
sivu 3

Alex Grafix
Galleriassa
suppea valikoima
sivu 4

Alex Grafix
Galleria on myös
kirjakauppa
sivu 5

Jyrkin Kirjakulma
Se joka huumoria
välttää,
elämää vihaa
sivu 6

Jyrki Joensuu

Postiosoite
jyrki.joensuu@jkoensuu.fi

Synaptori eilen, tänään, huomenna

Johan Vilhelm Snellmanilla ja Jyrki Joensuulla on yhteisiä kokemuksia. Kumpikin on julkaissut lehden, jonka nimi alkaa S-kirjaimella. Jannen paperilehti oli ruotsinkielinen Saima, Jyrkin suomenkielinen nettilehti on Synaptori. Tämä on Synaptorin numero 1/2025.

Tekijöiden motiivit

Jannen ja Jyrkin motiivit olivat samantapaiset:

”Teen sitä mitä tahdon ja oikeaksi katson.”

”Jos muut eivät julkaise, julkaisen itse.”

Vuonna 1846 Venäjän sensuuri lopetti Snellmanin Saima-lehden. Synaptoria ei ole lopettanut mikään, mutta koronakierre on piinannut lehden toimitusta. Korona iski taas joulukuussa 2024. Huhtikuussa teen Synptoria.

Synaptori eilen

Riippumattoman Synaptorin kustantaa J&K Joensuu Oy.

Se on 1986 lääkärikeskukseksi perustettu perheyhtiö. Nykyään J&K, Jyrki ja Kristiina rajoittavat toimintojaan.

Vuoden 2019 jälkeen Synaptoreissa on julkaistu pari sataa artikkelia. Vakituksia palstoja ovat Yhden euron kokki, Aleksin kuvakulma ja Jyrkin kirjanurkka.

Synaptorin juttuja yhdistää kritiikki kaikenlaista hömpötystä kohtaan. Paskanjauhantaa harrastetaan Suomessa hirveästi. Jyrki keksi paskanjauhannalle vaihtoehdoisen nimen ”pötyhöpö”. Siistiä, eikö vain? Pötyhöpön kukkaisia julkaistiin numeroissa 2-5/2019

Aikaisempien Synptorien teemat ovat ajankohtaisia edelleen. Kannattaa lukea niitä Arkistosta, johon pääsee googlettamalla Synaptori.

Synaptori tänään

Synptorin lukeminen on maksutonta, eikä se velvoita mihinkään. Valtamedian ul-

kopuolista informaatiota on vaikeaa jakaa. Tiedotusvälineissä ilmoitteluun J&K:lla ei ole varaa. Synaptori on ratkaisu.

Synptorin tekemisestä ei makseta palkkioita. Aluevaltuuston kokouksen hinnalla kustannettaisiin Synptoreita tuhanneksi vuodeksi.

Synptori huomenna

Synptori ilmestyy parin kuukauden välein. Vakituksia lukijoita toivomme lisää.

Synptorin linkin saat omaan sähköpostiin. Silloin enter - uusi Synptori on luettavissa. Kun painat Del, Synptori katoaa. Yksinkertaista ja turvallista.

Liity Synptorin lukijoihin: tilaukset@jkoensuu.fi

Sähköpostiosoitettasi emme käytä muuhun. Emme jaa sitä minnekään.

Jyrki Joensuu
päätoimittaja

Alex Grafix Gallerian kesä 2025

Avoinna joka päivä klo 12-18

Ei pääsymaksua.

Hämeenkosken Keskustieltä viitoitus.

Pysäköinti on helppoa.

Neljä näyttelytilaa

Aqua, Mezzo, Tinto ja Riva.

Kannattaa tutustua kaikessa rauhassa.

Tämä on ensisijaisesti näyttely,

mutta ostaminen on mahdollista.

Aleksi Joensuun teoksia 30 vuodelta.

Kuvia monilla tekniikoilla.

Grafiikan pajaan voit tutustua.

Aquassa kirjoja ja kuvia

Kirjoja voit ostaa edullisesti.

Rahaa tai luottokorttia et tarvitse!

Otan kirjan ja maksulapun mukaan,

ja maksat kun ehdit.

Mezossa grafiikkaa

Talvella mezzo on puuliiteri,

kesällä siellä on Aleksin näyttely.

Riva, huvimaja

Pikkuruinen kirjakauppa

järven rannalla

Lueskele, katsele maisemia.

Rentoudu, jätä hoppu pois.

Pulahda järvessä, jos huvittaa.

Aleksin Kuvakulma

Grafiikka liihotteli luokse, Aleksi ojensi kätensä

Aleksi Joensuu on kuvataidetta tehnyt yli 30 vuotta. Kuvakulmassa hän on kertonut taiteen tekijöistä ja taidesuunnista. Haastattelen häntä: -Nimikkogalleriasii on Alex Grafix Galleria Hämeenkoskella.

- Kyllä. Nimi johtaa vähän harhaan. Esillä on myös maalauksia.

Aleksi kertoo grafiikasta

- Grafiikan menetelmät juontuvat ajalta, jolloin ei ollut muita keinoja kopioida kuvia. Grafiikassa tehdään ensin levyille kuva. Levy väritetään ja sillä painetaan peilikuva paperille. Vedokset ovat yksilöllisiä, ne voivat olla hyvin erilaisia.

- Mikä sai Sinut kiinnostumaan grafiikasta?

- Opiskelin aluksi Kymenlaakson kansanopistossa. Innostumiseen vaikutti hyvä opettaja. Hän sai minut heti tekemään vaativia kuvia. Ensimmäinen grafiikan vedokseni on perhonen laskeutumassa kädelle. Yhdistelin siinä useita tekniikoita.

- Hieno! Laitetaan SynapTORiin.

Aleksi kertoo tekniikoista

- Etsaus, akvatinta, kuivaneula, kuparikaiverrus, carborundum, mezzotinta, monotypia, linoleikkaus ja puupiirros.

- Oho! Miksi noin monenlaisia?

- Tekniikoissa on eroja, jotka vaikuttavat työmäärään ja lopputulokseen.

Kuivaneulassa luon kuvan viivoilla sileälle alumiini-

levylle. Mezzotintossa kuparilevyn pohjustamiseen, ”rouhimiseen” menee aikaa päiväkaupalla.

Mezzotintoon tutustuin Lahden Taideinstituutissa rehtori Antti Salokanteleen opissa. Salokannel on mezzotintontin mestari, ja minä tykästyin mezzotintoon. Se on työläs tekniikka, mutta tarjoaa ainutlaatuisia mahdollisuuksia.

Grafiikan tekniikoista löydät tietoa netistä. Muuten, tein metalligrafiikasta videon, jota myytiin VHS-kasetteina kouluille 1990-luvulla.

Mikä grafiikassa viehättää?

- Keinojen runsas valikoima. Ja jännitys! Kun maalaan vesiväreillä tai öljyllä, kuvan näkee heti. Grafiikassa lopputulos paljastuu vasta kun ensimmäinen vedos on valmis.

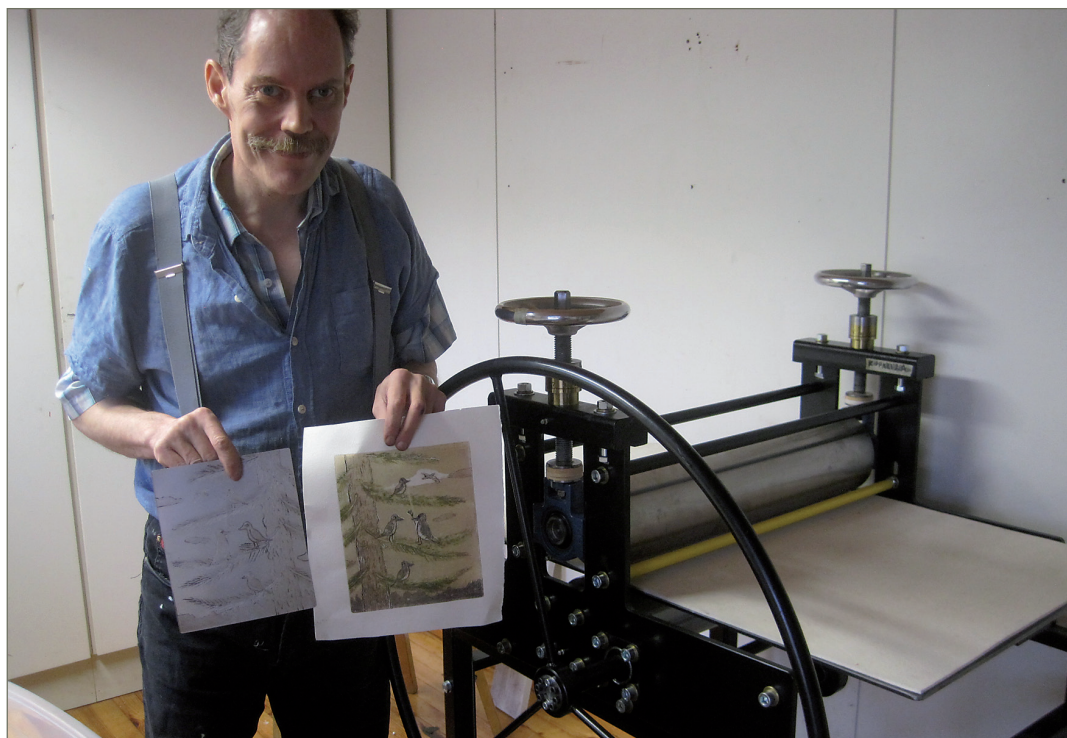
Uusia vedoksia tehdessä kokeilen värejä ja kaikenlaisia. Yhden yleisen käsityksen haluan täsmentää: Grafiikka ei ole kopiointia. Jännittävyttä lisää se, että laatalle tehtyjä virheitä on vaikea korjata.

Vedetäänkö ”vedos” jostain?

- Vedos on grafiikan tekniikalla painettu kuva. Se voidaan kehystä ja laittaa seinälle kuin taulu konsanaan. Jos tekniikka kiinnostaa, tule pajalle tutustumaan.

- Missä työskentelet?

- Hämeenkoskella on ateljee ja grafiikan paja. Prässin ostin Konstikirjasta saaduilla tuloilla. Kuvien aiheita voi ideoida ja luonnostella missä vain.

Alex Grafix Galleriassa suppea valikoima

Helsingissä myydään

Aleksin 30-vuotisesta tuotannosta riittää kuvia moneen näyttelyyn samanaikaisesti.

Teos 2025-näyttelyssä Helsingin Kaapelitehtaalla on Aleksin kuvia. Näyttely on avoinna 9.5.-18.5. ma-su klo 11-18. Vapaa pääsy.

Helsingissä näyttelyissä

myydään taidetta. 2010-luvulla heinäkuussa (!) oli Aleksin näyttely Galleria 4-6:ssa Helsingissä. Teoksia myytiin enemmän kuin kuudessa vuodessa Lahdessa.

Oma tupa, oma lupa

Hämeenkoski on pieni kylä. Silti keskitimme Aleksin

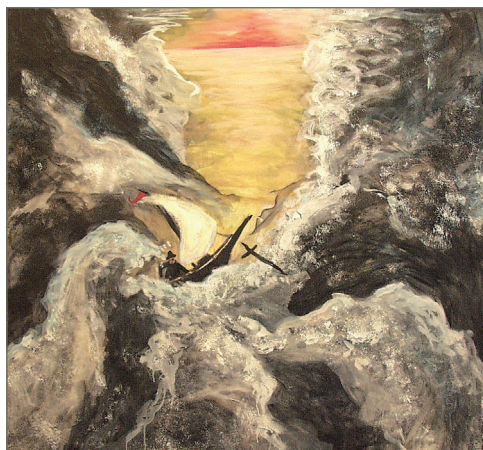
näyttelyt tänne.

Kun taidenäyttelyn järjestää vieraalla paikkakunnalla, pitää sopia aikataulut, vuokrat, provisiot, teosten kuljetukset, esitteet, tiedotteet julkisuuteen.

Jos mitään ei myydä, näyttely tuottaa tappiota. Omissa tiloissa kustannukset

ovat pienet, eikä taiteilija ole myynnistä riippuvainen. Näyttelyn voi pitää avoinna joka päivä.

Toivomme Aleksin taiteen ystävien löytävän AGG:n Hämeenkoskella. Jotkut ujos-televat tulemista talomme pihapiiriin. Ihan suotta. Me ilahdumme kävijöistä.

Mies myrskyssä on vanerille maalattu. Kuva on säilynyt 7 vuotta ulkoseinällä reunoistaan avoimen pleksin alla. Pakkaset, helteet ja ilmankosteuden vaihtelut eivät ole vaikuttaneet.

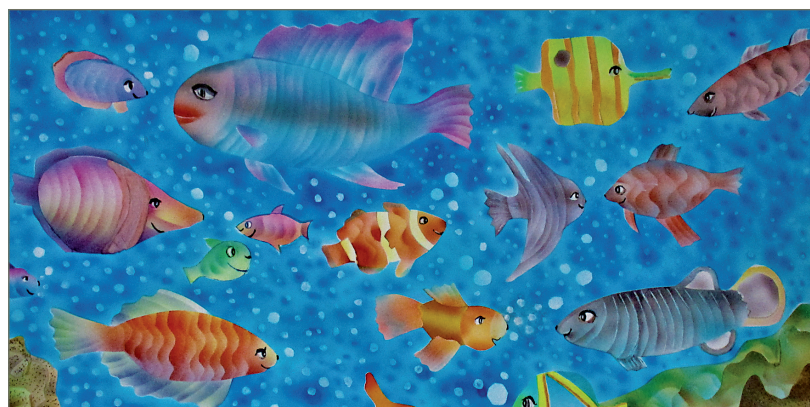
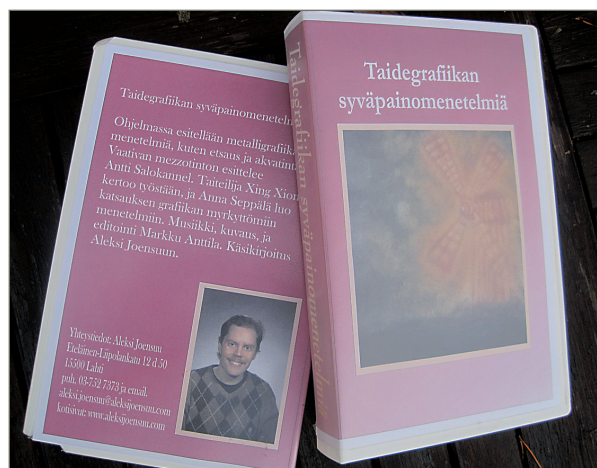
Työhuone. Harmaa mötikkä lattialla on kynäruiskulle painetta tuottava kompressori.

Akryylimaalauk. Oli ravintolan seinällä, kuva ostettiin takaisin.

Puupohjalle kaiverretun kuvan vedos.

Retussiruiskulla eli kynäruiskulla tehtyjä kaloja. Tekniikan opetti Auvo Taivalvuo.

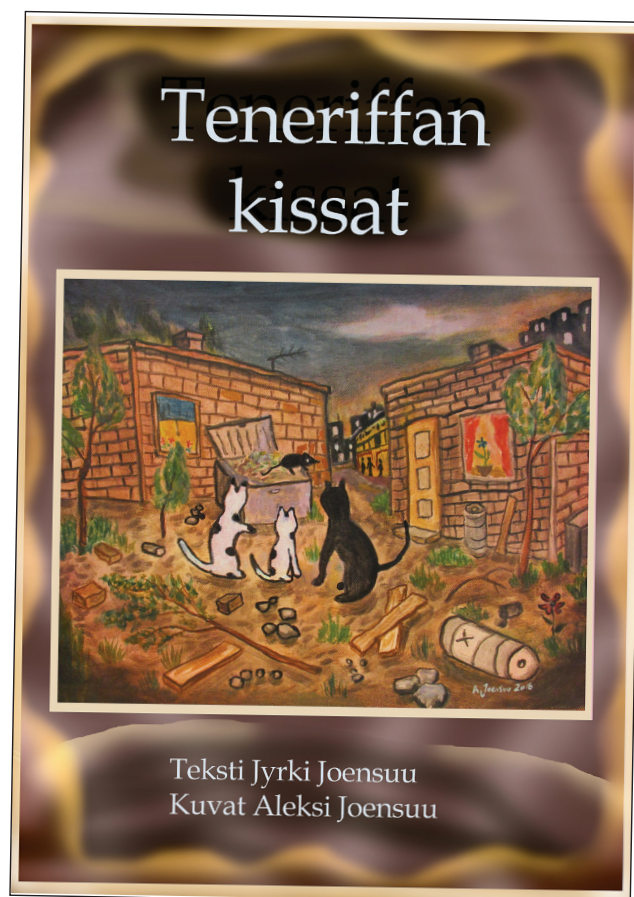
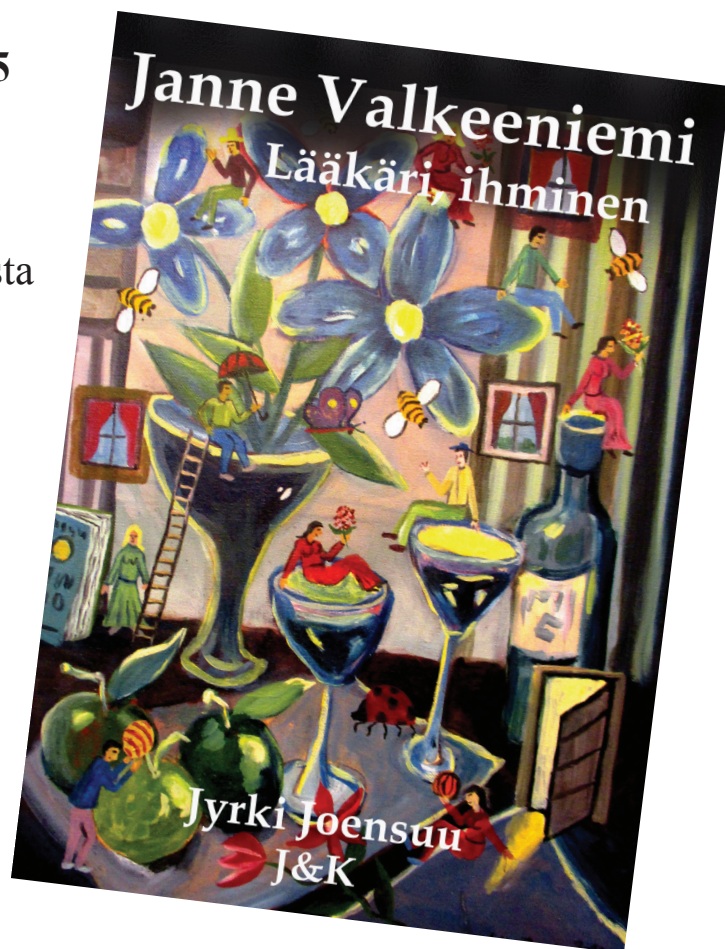
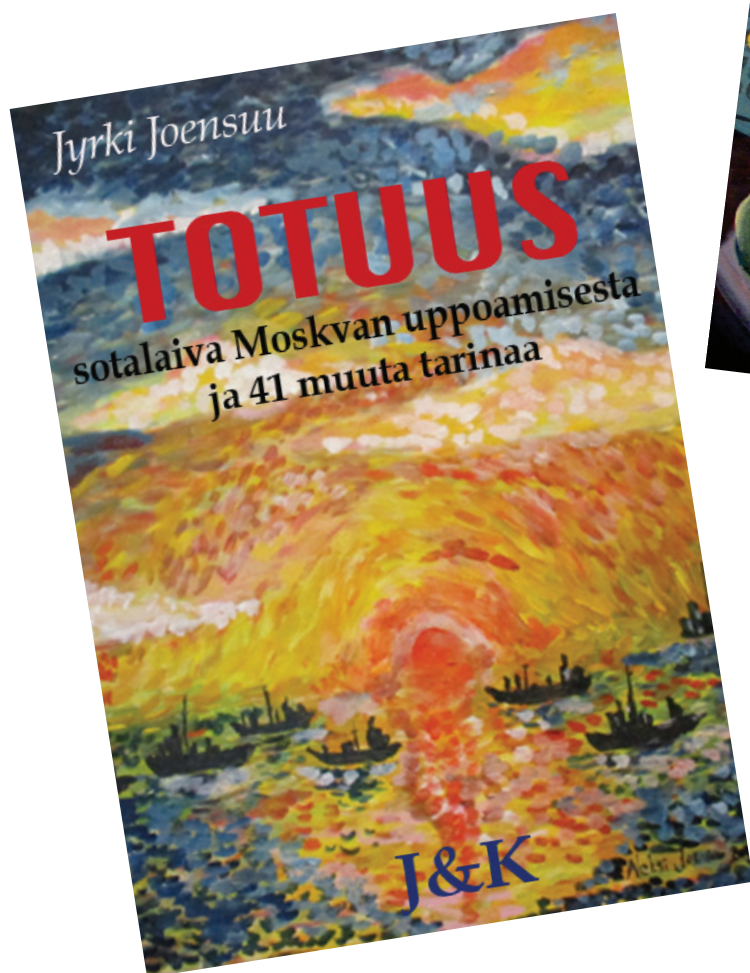
Alex Grafix Galleria, on myös kirjakauppa

Lahdessa vain Tietokonenurkka myy Jyrki Joensuun kirjoja

AGG:ssa myytävät kirjat kesällä 2025

- Janne Valkeeniemi, lääkäri, ihminen
- Valkeeniemen arkistot avautuvat
- Teneriffan Kissat
- Totuus sotalaiva Moskvan uppoamisesta
- Johanneksen Porsaas

Jokaisen kirjan hinta on 20 euroa

Postimyynti

tilaukset@jkjoensuu.fi

Postitse 30 euroa

Lähetyksen mukana tulee
maksulappu

Jyrkin Kirjakulma

Se joka huumoria välttää, elämää vihaa

Toivoisin huumorin enemmän vaikuttavan – kaikessa. ”Hymyilevä kiinalainen” Lin Jutang määritteli: Huumorintaju on älykkyyden korkein muoto. Huumorin ymmärtäminen edellyttää älyä.

Psyykkisesti sairailta ihmisillä huumorintaju vaihtelee. Psykoosissa huumorintaju katoaa. Potilaan toipuessa se palautuu – kun äly on käytössä taas.

Fanaatikot eivät naura

Kaikkien aatesuuntien fanaattiset kannattajat ovat huumorintajuttomia. Vihreiden julistuksista ja jihadistien julmuuksista ovat vitsit vähissä.

Lahkoissa suhtautuminen on äärimmäisen totista. Lahkon johto voi määrätä hairahuneen jäsenen helvettiin. Se

on hirveää, koska tuomittu uskoo! Kohtelu on julmaa, verrattavissa jihadistien julkisiin teloituksiin. Kärsimys on rajaton, koska uhri uskoo helvetissä kidutuksen jatkuvan ikuisesti.

Huumori on inhimillistä

Todellinen elämä on mutkikasta ja ristiriitaista, Yhtä ainoa oikeaa totuutta ei ole, ja aina ei löydy toimivia ratkaisuja. Miten sekamelskassa ihminen pärjää? Arvaatte jo, huumorilla!

Huumori auttaa sietämään epävarmuutta. Huumori keventää ahdistusta. Kukaan ei pelkää sellaista, mikä saa nauramaan. Sitä paitsi, nauraminen tuntuu kivalta.

Tunnuslause: Jos työssä jonkinlaista pitää olla, olkoon

mieluummin hauskaa kuin ikävää.

Alussa oli huumori

Mikael Agricola on suomenkielisen kirjan isä. Sata vuotta aikaisemmin muuan munkki kirjoitti hauskoja pakinoita nunnien iloksi. 1800-luvun alussa arvon ansaitsi ja huumoria harrasti monipuolinen kirjailija Jaakko Juteini.

Aleksis Kivi oli humoristi. Seitsemän veljestä pursuaa tilannekomiikkaa ja letkautuksia. Näytelmä Nummisuutarit on farssi.

Useat 1800-luvun suomalaiset kirjailijat olivat humoristeja. Erityisesti huumoria viljeltiin kansan seksisävyissä renkutuksissa, joiden taltiointia sensuuri rajoitti. 2025 tyttötrio laulaa pillun huulista rennosti riemuiten.

Gogol oli humoristi

Kuuluisa venäläinen kirjailija Nikolai Gogol oli ukrainalainen, ja humoristi. Häntä on luultu realistiksi. Juu, tavallaan: Gogol kuvasi Venäjän todellisuuden surrealistisesti.

Gogol keräsi kiertelevän elämänsä varrella muistiinsa valtavasti tapahtumia ja ihmisiä. Myös Janne Valkeeniemi sienenä imi itseensä kaiken. Gogolin pääteos, Kuolleet sielut on psykologian oppikirja. Gogol paisutti kutakin aiheettaan niin, että se irtosi alkuperäisestä todellisudesta. Tarinan ymmärtää kuin katsoisi matkan päästä; näkee metsän puilta! Hölmön totuuden hoksaa huiputuksen kautta. Se on Gogolin huumorin ydintä.

Aleksis Joensuun kuvassa Bagheera lukee Gogolin Kuolleita sieluja. Kuva Teneriffan kissat-teoksessa. Jyrkin ja Aleksin yhteistyö tuotti parodiaa, satiiria, romantiikkaa, ja tekijöillä oli hauskaa.

Johanneksen Porsaat

Michele Rabelani, Tuomas Flinkström
Toim. Jyrki Joensuu

J&K Joensuu Oy

Johanneksen Porsaat, toimittanut Jyrki Joensuu

Sikatilallinen Johannes Siikalahdenranta joutui lyhentämään maatilansa nimeä. Alkoi valtakuntaa myllertänyt prosessi, johon osallistivat porsaiden ja kansalaisten lisäksi Jumala ja Saatana.

Jyrki Joensuu: "Suomen poliittiset ja kulttuuriset voimat suoltavat reaalista satiiria niin vahvasti, että fiktiivinen tarina tuskin sille pärjää."

Jyrki Joensuu, 1948, yleislääketieteen ja psykiatrian erikoislääkäri. Vanhuuseläkkeellä psykiatrian ylilääkärin virasta. Hoitaa potilaita, luennoi, kirjoittaa, politiikoi ja ui järvessä, kun se ei ole jäässä.

Lääkehoito 1982 ja 1984. Maailman ensimmäinen kirja, jossa yhden maan kaikki lääkkeet esiteltiin kansankielellä.

Occupational Cancer, video. Ensimmäisen palkinto maailmanlaajuisessa ohjelmakilpailussa, Sydney 1987.

Saab-Valmet Ergonomiapalkinto 1991.

Otavan Joka kodin suuri lääkärikirja, Heikki Takalan kanssa. 2000 ja 2001.

Janne Valkeeniemi, lääkäri, ihminen. 2018 J&K.

Teneriffan Kissat. Alekski Joensuun kuvitus. 2020 J&K.

Nettilehti Synaptori, 2019 alkaen. J&K.

Johanneksen Porsaat 2022. J&K.

Johanneksen Porsaat

Suomen johtajat

**Jyrki Joensuun hervoton,
armoton satiiri**

**Kirja, joka...
ei sovi tyhmille!
ei tosikoille!
ei yliherkille!
ei niuhottajille!**

**Kenelle sitten?
Ei kenellekään?**

SINULLE!